

**ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СРБИЈЕ**

„Др Милан Јовановић Батут”

Др Суботића 5, 11000 Београд, Србија

<http://www.batut.org.rs>Телефон централа: 011-2684-566  
Број рачуна: 840-624661-88Факс: 011-2685-735  
Матични број: 07036027Електронска пошта: [kabinet@batut.org.rs](mailto:kabinet@batut.org.rs)  
ПИБ: 102000930**Институт/ завод за јавно здравље**

- Директору/директорки

28.5.2024.

Ф-4424/1

**ЗДРАВСТВЕНЕ ОБАВЕЗЕ И ПРЕПОРУКЕ ЗА ПУТНИКЕ КОЈИ ПУТУЈУ  
У САУДИЈСКУ АРАБИЈУ НА ХАЦ****ОПШТЕ ЗДРАВСТВЕНЕ ПРЕПОРУКЕ****Физичка способност, хроничне болести и здравствено васпитање**

Министарство здравља Саудијске Арабије препоручује да се код ходочасника пре одласка на пут провери одсуство здравствених стања која би могла утицати на физичку способност, укључујући болести које често онемогућавају хације да обаве хаџ, а то су:

- Узнапредовала бubrežna инсуфицијенција која захтева хемодијализу или болести које захтевају перитонеалну дијализу.
- Узнапредовала срчана инсуфицијенција са симптомима који су свидетни у мировању или при минималном физичком напору.
- Хроничне плућне болести које захтевају континуирану или повремену употребу кисеоника.
- Узнапредовала цироза јетре са симптомима попуштања јетре као што су (асцитес, дезоријентација или конфузија, крварење из варикозитета).
- Напредне неуролошке болести које нарушују опажање или мишљење или инвалидитети са тешко оштећеном моториком
- Сенилна деменција.

Ходочасницима са хроничним болестима саветује се да са собом понесу документацију о свом здравственом стању, као и довољне залихе прописаних лекова и да су ти лекови упаковани у оригиналном паковању.

Ходочасницима се препоручује да провере свој вакцинални када су у питању следеће болести: дифтерија, тетанус, пертусис, дечија парализа, морбили, заушке.

## **Акутне респираторне инфекције**

Свим путницима који долазе у подручје Хаџа ради хацилука, сезонског посла или у друге сврхе препоручује се да се придржавају следећег:

- Прање руку сапуном и водом или дезинфекцијоним средством, посебно након кашљања и кијања, након коришћења тоалета, пре руковања и конзумирања хране и након додирања животиња.
- Коришћење марамица за једнократну употребу приликом кашљања или кијања и адекватно одлагање употребљене марамице.
- Ношење маски за лице током боравка на местима са пуно људи.
- Избегавање контакта са болесним особама и избегавање дељења личних ствари.
- Избегавање посета и контакта са камилама на фармама, пијацама или шталама и избегавање конзумирања непастеризованог млека или једења сировог меса или животињских производа који нису довољно термички обрађени.

## **Болести које се преносе храном и водом**

Власти у Саудијској Арабији не дозвољавају уношење хране путницима који долазе у подручје Хаџа, осим уколико је правилно конзервирана или у правилно запечаћеним посудама.

Путницима који долазе у подручја Хаџа на хацилук, сезонски рад или у друге сврхе, препоручује се поштовање следећег:

- Прање руку пре и после јела и након употребе тоалета.
- Темељно чишћење и прање свежег поврћа и воћа.
- Темељно кување хране и чување на безбедним температурама.
- Сирову и кувану храну је потребно држати одвојено.

## **Стања повезана са високим температурама**

Путницима који долазе на Хаџ ради хацилука, сезонског посла или у друге сврхе, посебно старијим особама, препоручује се избегавање директног излагања сунцу током извођења обреда и конзумирање довољне количине течности.

Лекови који могу да погоршају дехидрацију (нпр. диуретици) или лекови који интерферирају са разменом топлоте морају бити прилагођени од стране изабраног лекара.

## **Зика вирусна болест и грозница денге**

Ходочасницима се препоручује да предузму неопходне мере како би избегли уједе комараца током дана и вечери, као што су ношење заштитне одеће (пожељно светле боје) која покрива што је могуће већи део тела; коришћење физичких баријера као што су прозори и затворена врата; и наношење репелента на кожу или одећу који садржи DEET, IR3535 или икаридин (према упутству произвођача).

## Одговор на међународне здравствене догађаје

У случају јавноздравствене претње од међународног значаја, или у случају било ког догађаја који подлеже обавештавању према Међународном здравственом правилнику (2005), Министарство здравља Саудијске Арабије ће предузети све додатне неопходне мере у консултацији са Светском здравственом организацијом.

### ОБАВЕЗНА ИМУНИЗАЦИЈА ЗА ПУТНИКЕ КОЈИ ОДЛАЗЕ У ПОДРУЧЈЕ ХАЦА ПРЕМА УСЛОВИМА КОЈЕ ПРОПИСУЈЕ КРАЉЕВИНА САУДИЈСКА АРАБИЈА

Вакцина против	Циљна група	Врста вакцине
Менингококоног менингитиса	Све особе узраста 12 месеци и старије које одлазе на хасилук или на сезонски рад у подручје Хаца	<ul style="list-style-type: none"><li>Квадривалентна (ACYW) менингококна полисахаридна вакцина, примљена најкасније 10 дана пре доласка на хасилук, при чему од давања наведене вакцине није прошло више од 3 године.</li><li>Квадривалентна (ACYW) менингокококна коњугована вакцина примљена најкасније 10 дана пре доласка на хасилук, при чему од давања наведене вакцине није прошло више од 5 година.</li><li>Здравствене власти у земљи из које особе долазе на хасилук треба да обезбеде да је вакцина апликована у претходно наведеном временском интервалу и да је датум вакцинације јасно наведен на сертификату о спроведеној вакцинацији.</li></ul>

### ПРЕПОРУЧЕНА ИМУНИЗАЦИЈА ЗА ПУТНИКЕ КОЈИ ОДЛАЗЕ У ПОДРУЧЈЕ ХАЦА

Вакцина против	Циљна група
Сезонског грипа	Вакцинација се препоручује првенствено старијим особама и особама са хроничним оболењима и стањима ослабљеног имунитета



В. Д. ДИРЕКТОРКЕ  
Проф. др Верица Јовановић